

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

Tittel: Holdninger til innføring av videodømming i norsk toppfotball.

Odd Håkon Grønli

Totalt antall sider inkludert forsiden: 37

Molde, 20.05.2011

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none"> • ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands. • ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt. • ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt. • har alle referansene oppgitt i litteraturlisten. • ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15 sp

Veileder: Kjetil Haugen og Oskar Solenes.

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjennelse.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 20.05.2011

Forord.

Når jeg nå skulle skrive bachelor oppgave, så er det en god del tema jeg kunne ha fordypet meg i.

Mitt tema i denne oppgaven ble til slutt *Videodømming i fotball*. Et tema jeg lenge har undret på, for i dagens fotballdiskusjoner har det nå kommet opp et nytt tema de siste årene, dette er temaet ”videodømming”. Dette er et tema jeg hadde lyst til å finne mer ut av. For hva er videodømming? Det er jo ikke noe som heter det under fotballkamper i dagens fotball.

I løpet av denne oppgaveprosessen, har mitt syn på dette temaet vært veldig skjult, og jeg gikk inn i denne oppgaven med et åpent sinn. Håpet var jo å få til en diskusjon med både dommere, supporterklubber, spillere, og muligens bli litt mer overbevis til om at vi trenger / ikke trenger et slikt teknologisk hjelpemiddel hos dommerstanden i tippeligaen. NFF sa allerede i 2005 ja til uttesting av mållinje teknologi. Så får vi se i framtiden om dette blir en del av en ny fotball hverdag.

Det er ikke skrevet så mye litteratur om temaet, så min hovedkilde i denne oppgaven ble internettet, spørreundersøkelsen jeg sendte ut til supporterlederne i tippeligaen, og et intervju med fotballdommersjef Rune Pedersen.

Vil her også takke alle som har vært med og deltatt i denne oppgaven, i form av intervjuer, spørreundersøkelsen, og god veiledning.

Vil takk alle de supporterlederne som stilte opp i spørreundersøkelsen. Veldig sporty gjort.

Vil takke dommersjef i NFF, Rune Pedersen for at han tok seg tid til å hjelpe en enkel student i en hektisk hverdag. Vil også takke Rune for hyggelige samtaler på telefon og e-mail, og ikke minst god hjelp med nyttig informasjon, og et godt intervju.

Jeg vil også benytte anledningen til å takke de to gode hjelperne og veilederne mine, Kjetil Haugen og Oskar Solenes, for god hjelp under oppgaveskrivingen. Gode tilbakemeldinger og samtaler har vært til stor hjelp for meg under denne prosessen.

Og sist, men ikke minst, den alltid så hjelpsomme Øyvind Opdal. Takk for god hjelp med spørreundersøkelsen.

INNHOLDSFORTEGNELSE.

Forord.	
Kapittel 1.0 Innledning.....	1
1.1 Tanker rundt fotballkamp opplevelsen.....	1
1.2 Videodømming som tema.....	1
1.3 Problemstilling.....	2
Kapittel 2.0 Teori.....	2
2.1 Innledende bemerkninger.....	2
2.2 Holdninger.....	3
2.3 Fotball er følelser.....	4
2.4 Spillteori som tilnærming.....	4
2.4.1 Competitive Balance.....	5
2.4.2 Uncertainty of outcome.....	6
Kapittel 3.0 Metode.....	7
3.1 Intervju.....	7
3.2 Questback.....	8
3.3 Kvalitativ Metode.....	9
3.4 Kvantitativ Metode.....	9
3.5 Validitet.....	10
3.6 Reabilitet.....	10
3.7 Svakheter i spørreundersøkelsen.....	10
Kapittel 4.0 Hoveddel - Analyse.....	11
4.1 Resultat visning.....	11
4.1.1 Respondenter.....	11
4.2 Sentrale funn i spørreundersøkelsen.....	11
4.3 Analyse av intervju med dommersjef Rune Pedersen.....	16
Kapittel 5.0 Konklusjon.....	19
6.0 Kildehendvinsning.....	20
7.0 Vedlegg.....	23

1. Innledning.

1.1 Tanker rundt fotballkamp opplevelsen.

For meg som supporter på fotballkamp, er noe av det viktigste med kampen stemningen og engasjement på tribunen, og alle de følelsene som er i sving under de 90 minuttene.

Spenningen og usikkerheten, som sitter og kiler i hele kroppen på alle sammen, både før og under kampen.

Det uvisse om hvordan det her skal gå. Undringen om hva som egentlig skjedde i de ulike situasjonene. Var ballen inne? Var det rødt kort til spilleren vår? Var det noen som kleip hverandre på de små edle deler, eller tok dommeren den rette avgjørelsen ved å gi det røde kortet for filming?

Slike tanker som dette er det sikkert ikke bare meg, men også mange andre supportere rundt om kring i Norge, som både elsker og hater disse følelsene, under og etter kampene. Det uvisse som skaper dette magiske og mystiske med idretten fotball, som nå er den mest populære idretten i verden. (Kilde: SNL – fotball.)

1.2 Videodømming som tema.

I dagens fotballdiskusjoner har det nå kommet opp et nytt tema de siste årene, **videodømming**. Et nytt hjelpemiddel under kamper, som muligens skal gjøre det lettere for dommere å se rett og galt i ulike situasjoner. Men noen vil vell kanskje påstå at det er dommerens bruk av skjønn, i det lille sekundet en situasjon oppstår, som kanskje er den delen av usikkerheten og spenningen som preger den magiske delen av fotballkampene. Ville spenningen og fasinasjonen ved fotballen blir borte ved bruk av en form for videodømming?

Etter VM i Sør-Afrika, skreik hele England etter videodømming, etter at laget deres hadde scoret mål på et frispark, som ingen av de 3 dommerne på banen, eller reserve dommeren så noe av, selv om tv bilder viste at fotballen var nesten 50 centimeter innenfor streken (se vedlegg 1).

Etter den episoden kom det mange diskusjoner om dette med å innføre dette teknologiske hjelpemiddelet videodømming, hos dommerstanden.

På tv, radio, og ikke mist på internett gikk diskusjonene raskt. Sosiale medier som facebook, twitter og forskjellige kommentarfelt i sportsavisene ble brukt til å diskutere om videodømming bør bli innført. Men hva mener folket med videodømming?

1.3 Problemstilling.

I hvilken form er det eksperter, supportere og ikke minst FIFA, tenker seg at dette kan innføres? I mål området? Eller over hele banen? Vil publikum, spillere og dommere føle at den menneskelige ånden som fotballen har, bli borte?

Når jeg som tilskuer og supporter, sitter og undrer på, hva folk vil ha, hva de tenker og føler for dette med videodømming, bestemte jeg meg for at dette ville jeg se nærmere på. Jeg satte meg ned og laget en liten tankesmie med meg selv, en penn og en kladdebok. Jeg skreiv ned mange forskjellige problemstillinger og spørsmål rundt temaet. Til slutt landet jeg på en grei og enkel problemstilling, der spørsmålet mitt ble:

Hvilke holdninger har supportere, spillere og dommere, til innføring av videodømming i norsk toppfotball, og tror de at de følelsesmessige rammene rundt fotballkampene vil bli forandret med en form for videodømming som hjelpemiddel?

I denne oppgaven vil jeg ha en tilnærming til ”sportsøkonomi og spillteori” faget, jeg har hatt her ved Høgskolen i Molde. Det blir en veldig tilnærming til det spillteoretiske, siden videodømming i fotball enda ikke er vedtatt for å kunne brukes i kamper, og at det blir for det meste hypoteser og tanker om dette temaet.

2. TEORI

2.1 Innledende bemerkninger

Livet er bedre, for de som er glad i fotball, heter det i oddsen reklamen på tv.

Som jeg skreiv i innledningen, så er det veldig viktig for meg, å ivareta spenningen, uvissheten (Uncertainty of outcome), og følelsene rundt fotballen. Både for publikummere, spillere og dommere. En trekløver som alle spiller sin rolle igjennom en fotballkamp.

Min teori vedrørende videodømming er at alle de 3 gruppene, har sitt eget synspunkt på en eventuell innføring av en form for videodømming.

Spillere, ser jeg på som positive til å innføre dette i fotballen, på grunn av at de muligens, vil ha det mest mulig rettfærdig og kontrollert ute på banen.

Publikum/supportere, ser jeg på som en veldig blandet gruppe, innenfor sine holdninger og følelser, til innføringen av videodømming. Her er det etter min mening grupper som vil ha det, som ikke helt veit hva de skal tro om det, og grupper som vil ha videodømming.

Dommere, ser jeg på som negative til det å innføre former for videodømming i fotballen. Ved en eventuell innføring, vil det jo etter min mening, menes at dommerne gjør en for dårlig jobb i dagens system, og at de må ha teknologiske hjelpemidler for at de skal gjøre en god jobb.

Det skal sies at videodømming brukes i dagens fotball, men det er ikke i bruk under kampene. Det brukes for å se på de ulike situasjonene som oppstår under kamper, etter at de er spilt. Det kan kun brukes til og ”ta opp hendelser som dommeren ikke har sett dersom disse normalt vil medføre minst to kampers karantene.”

(Kilde: Norges fotballforbund, Sandsten blogg)

2.2 Holdninger.

Det store norske leksikon, beskriver ”holdning” som dette:

Holdning, *attitude* på engelsk, innstilling, i sosialpsykologien betegnelse for vedvarende beredskap til å reagere positivt eller negativt overfor spesielle objekter, ideer og verdier (f.eks. i idretten og ellers i samfunnet).

Holdninger kommer til uttrykk gjennom oppfatninger og meningsytringer, som følelsesmessige reaksjoner, og i handlinger. De kan være basert på kunnskap eller være ervervet gjennom erfaringer, men er ofte overtatt relativt ureflektert fra foreldre, venner og andre grupper man har valgt å identifisere seg med.

Et trekk ved en persons holdninger er at de typisk er innbyrdes forenlige, og at holdningsendring gjerne inntreffer hvis personen opplever at det er konflikt mellom holdninger, eller mellom holdning og handling (kognitiv dissonans, jf. Festinger). Et annet trekk ved holdninger er at de ofte er en konsekvens av handling, og ikke (som vi ofte tror) noe som bestemmer handling. I det hele tatt etableres og endres holdninger gjennom mange mulige mekanismer, hvor noen kan være åpenbare (overtalelse, planlagt påvirkning), mens andre kan være skjulte (budskap personen ikke bevisst oppfatter, subliminal persepsjon). Forskningen har også vært opptatt av om fryktvekkende

informasjon (for eksempel om røykingens skadevirkninger) gir holdningsendring. Svaret ser ut til å være at moderat frykt har effekt hvis den kombineres med informasjon om hvordan holdningen eller atferden kan endres. **(Kilde: SNL - Holdning)**

2.3 Fotball er følelser.

Det store norske leksikon forklarer, at følelser omtales som *emosjoner* og *affekter*.

Emosjoner er finere sammensatte sinnsreaksjoner som glede, sympati, medfølelse, sorg, avsky osv.

En variant av emosjoner betegnes ofte som stemninger. De situasjonsbetingede, sterke og mer ensrettede reaksjoner, som sinne, angst og opphisselse, betegnes affekter. Følelser omfatter også reaksjoner på en sanseopplevelse.

(Kilde – Store norske leksikon- Følelser)

Fotball er et spill der det meste kan handle om følelser. Både før, under og etter kamp. Før kampene kan det handle om forhåpningene, troen, forventningene, drømmene. Under kampen kan det hende at det meste av følelsesregisteret kommer fram som en form for glede, frustrasjon, sinne, sorg og galskap. Etter en fotballkamp, er det mulig at du sitter igjen med smerte, glede, kjærlighet og hat. Følelser som kan bryte ut i et sirkus av meninger og emosjoner. En idrett som muligens kan spille på alle strenger når det kommer til følelser. Ikke rart den sies å være verdens mest populære idrett.

Fotball fans kan noen ganger gå langt over streken når det gjelder å få utbrudd for sine følelser. Det kan gå så langt at det til og med, ender i drap.

Rivaliserende supporterklubber og fans kan brake sammen, før, under og etter kampene, i ville slåsskamper. Mange uskyldige fotball supportere har måtte bøte med livet etter å ha støtt på rivaliserende gjenger fra en annen supporterklubb.

(Kilde – Supportervold i fotball)

2.4 Spillteori som tilnærming.

I det store norske leksikon, står spillteori beskrevet som:

Spillteori er en matematisk disiplin som analyserer strategiske interaksjonsforhold spill, der flere aktører og spillere skal velge mellom strategier på grunnlag av sine egne preferanser når det gjelder de mulige utfall, og med mer eller mindre fullstendig kjennskap til de øvrige spilleres valgmuligheter og preferanser. En spiller kan her være et individ, en gruppe, en organisasjon eller et samfunn, «naturen» eller «tilfeldighet». Utfallet avhenger

avvalget spillerne tar, og ingen har full kontroll over de øvrige spillernes beslutninger. Hvilket valg som er det beste for en spiller, avhenger derfor normalt av hva de øvrige spillere velger.

Spillene kan deles inn i grupper, som for eksempel, spill mot naturen, to-person spill og n -person spill. Endelige spill, endelig antall strategier, ikke-endelige spill osv.

Med strategi menes en plan som inneholder entydige forskrifter for alle de situasjoner som kan oppstå i løpet av spillet. Graden av konflikt er en viktig dimensjon. I null-sum-spill (konstant-sum-spill), medfører enhver økning i én spillers utbytte (nytteverdi) et tilsvarende tap for en eller flere andre spillere. I toperson null-sum-spill er spillernes interesser helt motstridende. I variabel-sum-spill er interessene dels motstridende, dels sammenfallende, eller helt ut sammenfallende.

Spillteori har hatt betydning for statistisk desisjonsteori og benyttes i deler av økonomisk teori. Elementer av spillteori har også vist seg fruktbare i statsvitenskap, sosiologi, sosialantropologi og psykologi, og teorien er videre anvendt for å løse militærstrategiske problemer og belyse spørsmål i forbindelse med rustningskontroll og nedrustning. Problemer i spillteori har også stimulert diskusjonen av visse moralfilosofiske spørsmål. J. von Neumann regnes som spillteoriens grunnlegger.

(Kilde: Stor norske leksikon – Spillteori)

2.4.1 Competitive Balance.

Konkurransedyktig balanse forskning deles opp i to deler. Analysere idrettspolitik og dens effekt på konkurrerende balanser og uncertainty of outcome hypotesen.

Andrew S. Zimbalist (2003) bemerker at suksessen til en bestemt liga gjelder "graden av balanse blant sine lag". Konkurransedyktig balanse er vanskelig å definere. Zimbalist (2002) sammenligner begrepet konkurransedyktig balanse til rikdom ved å si konkurransedyktig balanse er en god ting å ha, men ingen er i stand til å finne ut av hvor mye konkurransedyktig balanse en person eller en liga behøver.

(Kilde: Soebbing, Brian P, 2008, egen oversettelse)

Om vi nå får videodømming inn i norsk toppfotball, vil det kanskje være et spørsmål rundt dette med competitive balance. Gode lag kan hende har en fordel, om videodømming blir

innført. Ulike situasjoner foran motstanders mål, kan ses bedre, og oftere gå i det gode lagets favør. Siden det nå er mest sannsynlig at det gode laget vil tilbringe mest tid oppe ved motstanderens 16 meter, vil det meste av situasjoner utspille seg der, og det kunne bli dømt flere korrekte avgjørelser, som vi kan bare ha gjettest, ville ha gått i det gode lagets favør.

2.4.2 Uncertainty of outcome.

Ikke bare i fotball, men idrett generelt, er det nødvendig med en konkurranse balanse mellom lag og individer. Dette vil sikre en uvisshet og et spenningspreg på kampene som er nødvendig for at interessen for kampene opprettholdes, og det vil sikre oppmerksomhet rundt idretten.

Om det skulle oppstå monopol tilstand i fotballen, ville vel muligens interessen for idretten falle kraftig. Om alle viste, at for eksempel Rosenborg BK, Vålerenga FK eller Stabæk FK kom til å vinne tippeligaen vært år, kan den hende at tilskuer tallet på de ulike arenaene, hadde minket kraftig.

En forutsigbarhet kan med andre ord, muligens være skadelig for idretten fotball.

En versjon av hypotesen er tatt fra artikkelen ”*Deregulering av fotballnæringen*”, der Uncertainties of outcome-hypotesen (Rottenberg 1956 og Neale 1964), blir beskrevet. Denne hypotesen innebærer den enkle erkjennelse der et fotballags inntjening avhenger av eksistens av andre fotballag og at graden av spenning mellom to lag i en fotballkamp påvirker publikums interesse og dermed betalingsvillighet positivt. For eksempel så kan vi litt enkelt sagt, si at publikumstilstrømmingen til Lerkendal avhenger av at for eksempel RBK ikke blir for gode i forhold til motstanderne. Dersom utfallet av kampen er gitt på forhånd antas dalende publikumsinteresse. (Kilde: Hervik, Haugen, Ohr og Solum.)

Uncertainty of outcome hypotesen, kan i denne sammenheng med videodømming for eksempel, brukes til å se på om lag med ganske robust og ”slem” spillestil, kan bli ”tatt ut” av kampene enklere. Med det menes at de lagene som ikke spiller på fotball finesse, men på styrke og hardt spill, kan få det vanskelig med å opprettholde spillestilen sin, om videodømming blir innført.

Ta to lag. Lag A, og lag B. Lag A, spiller på fotball finesse og spiller fin fotball. Lag B, spiller med styrke og kraft i alle dueller, de spiller litt stygt.

Om de lagene opprettholder sin spillestil, og videodømming blir innført, kan det hende at lag B kan få en veldig tung kamp.

I dagens system, får ikke dommeren med seg alle situasjoner som oppstår, men med en form for videodømming, kan laget som spiller stygt oftere bli tatt for det. Noe som kanskje vil prege en kamp, i form av røde kort og veldig hyppige frispark situasjoner. Lag A vil ha dra en fordel av dette, i form av at lag B mister spillere på grunn av utvisninger og det vil føre til at veien til målet blir enklere for lag A. Noe som vil ødelegge spenningen i kampene, der Lag A har muligens får større sjanse til å score og vinne kampen med flere spillere på banen enn lag B. Dette vil igjen muligens ødelegge spenningen i kampene, der det er gitt at et lag kommer til å spille med et mindre antall spillere enn det andre, å ha en mindre sjanse til å vinne kampene.

Noe som igjen ville gå utover publikums interesser og til slutt det økonomiske.

Jeg tror, at kanskje det som lokker publikum til kampene, er den uforutsigbarheten av utfall og resultat i kampene, som igjen gir økt publikumsinteresse. **(Egen versjon)**

3. Metodebruk og datainnsamling.

Datainnsamling til denne oppgaven, ble ikke noen tungleste bøker eller gamle artikler, men det meste ble hentet av informasjon fra internett, intervju, og en spørreundersøkelse. Videodømming er ikke et gammelt tema som det er skrevet alt for masse litteratur om, dette er et nytt og ”hot” tema innenfor fotballen.

Intervjuet ble brukt til å få snakket med dommersjefen i Norges fotballforbund, Rune Pedersen. Det ble noen hyggelige og spennende samtaler om temaet videodømming, og hva han følte angående dette.

Spørreundersøkelsen jeg lagde, bestemte jeg meg for å sende ut til alle de 16 supporter klubb lederne i tippeligaen. Dette ble gjort for å kartlegge holdningene og hva supporterne tenkte om temaet videodømming. Forventet ikke at alle skulle svare, men håpet at de fleste ville respondere på undersøkelsen.

Både en kvantitativ og kvalitativ metode er blitt brukt i denne oppgaven. **(Se post 3.3 og 3.4)**

3.1 Intervju.

En av mine datainnsamlingsmetoder i denne oppgaven, ble den kvalitative metoden intervju.

Intervju er den datainnsamlingsmetoden, der man prater sammen, som i en vanlig dialog.

Dataene som kommer inn til undersøgeren, i en form av ord, fortellinger, og setninger.

Intervjuet kan, gjøres ansikt til ansikt, over telefon eller over e-mail på internett.

Det åpne intervjuet passer seg best når det er få enheter om skal intervjues, for å få en god dialog, og en grundig undersøkelse. (Jacobsen 2005. S 142)

Med å bruke et intervju, følte jeg at jeg kunne enklere gå på enkelt individet, å spørre litt mer personlig.

Det ble foretatt et intervju over telefon og e-mail, med dommersjefen i Norges Fotballforbund, Rune Pedersen. Intervjuet ble dessverre ikke tatt opp, men jeg forsikret meg om at alt dommersjefen sa, ikke ble tolket feil, ved å skrive ned alt, men også få svarene skriftlig fra Pedersen på e-mail.

Grunnen til at jeg ville ha et intervju med Rune Pedersen, var for at han har vært dommer selv, og er leder dommeravdelingen i NFF.

Mitt første ønske var å få et intervju med en eller flere dommere som dømmer i tippeligaen til vanlig. Det ble jeg nektet av Rune å gjøre, for som han sa, ” dommerne skal ikke ha noe mening om dette temaet, i alle fall ikke offentlig.” Så han kunne stille opp som intervju objekt istedenfor.

Jeg ville spørre Rune om hva hans tanker rundt temaet videodømming var, og om han trodde at dette muligens kom til å bli en løsning for norsk fotball i fremtiden.

Så vi avtalte en dato og et klokkeslett, som jeg kunne ringe han opp på, slik at han kunne stille opp på intervjuet.

Jeg hadde muligheten til å dra ned til Oslo å utføre intervjuet der, men økonomi og tid strakk ikke til.

Et annet intervju skulle også bli laget, men sportslig leder i Rosenborg Ballklubb, Erik Hoftun, svarte aldri på spørsmålene som han ba meg sende på e-mail. Det var veldig synd, på grunn av at en sportslig leder sine meninger, og hans spillere sine meninger hadde vært med og styrket oppgaven. Dette hadde vært meget hjelpsomt, i form av, hvilke tanker en sportslig leder og spillere tenker om dette temaet. (Se vedlegg 7)

3.2 Questback.

Etter som denne delen var en kvantitativ undersøkelse hos supporterklubb lederne i tippeligaen, laget jeg en spørreundersøkelse for å få mangfoldet sin mening.

For å lage spørreundersøkelsen min, bestemte jeg meg for å bruke datainnsamlingsprogrammet, Questback. Det ble den enkleste måten alle de 16 respondentene kunne svare på undersøkelsen.

Personlig mål for svarprosent på undersøkelsen ble satt som 70 %. Den ble så vidt over 50 %.

Etter at undersøkelsen var over satt jeg igjen med svar fra 9 respondenter av totalt 16. Ønsket var at alle skulle svare, men etter mang en purre e-mail til de som ikke svarte, endte jeg opp med 9 av 16.

”Questback er Europas ledende leverandør av feedback løsninger med mer enn 4000 kunder fordelt på alle bransjer. Questback er et norsk selskap med over 150 medarbeidere totalt og kontorer i 17 land i Europa, Nord-Amerika og Afrika.

Questback tilbyr innovative og brukervennlige løsninger for å samle inn, analysere og følge opp feedback til alle typer organisasjoner, bransjer og roller.”

(Kilde: Hvorfor velge Questback?)

3.3 Kvantitativ Metode.

Den kvantitative datainnsamlingsmetoden er best egnet ved undersøkelser der vi skal undersøke et mangfoldig antall enheter, der tall og data ofte blir presentert grafisk.

En Kvantitativ tilnærming, baserer seg på det at kategorisering og presisering av sentrale begreper må gjøres før undersøkelsen kan gjennomføres. Det er en effektiv statistisk analyse som gjør at det kan trekkes inn mange enheter.

Den har et utgangspunkt i at den sosiale virkeligheten kan måles ved hjelpen av metoder og instrumenter, som kan gi oss informasjon i form av tall.

Sosial virkelighet kan behandles ved hjelp av statistiske teknikker.

Det klassiske kvantitative måleinstrumentet er et spørreskjema som sendes ut, med faste svar alternativer.

Et problem med denne metoden kan være at begrepsmessig gyldighet kan bli svært sentralt.

(Jacobsen 2005, side 31 og 235)

3.4 Kvalitativ Metode.

Kvalitativ metode er datainnsamlingsmetoden som brukes når ord skal uttrykkes og ulike begrep skal forstås. Enten ved å skrive de ned, eller bruke båndopptager. Den Kvalitative metoden passer best når man skal foreta undersøkelser og intervju av få enheter, som i et

åpent individuelt intervju, eller et gruppeintervju, for å få en god helhetlig forståelse. Observasjon er også en måte å få inn informasjon og data om hvordan enhetene oppfatter virkeligheten. Med en kvalitativ metode, kan vi behandle hver enhet på en unik måte. (Jakobsen 2005, side 31, 62 og 63)

3.5 Validitet.

Validitet, gyldighet, er oppfattelsen av resultatene av et forsøk, eller en studie vi har gjennomført, eller gyldige slutninger, der man har satt seg som formål å undersøke noe i en studie.

Validitet kommer i to forskjellige former. Indre og ytre validitet.

Indre validitet, brukes om muligheten et forsøk eller en studie gir til at funnene kan forklares gjennom en antatt hypotese.

Ytre validitet, henspeiler seg på det at resultatene fra en studie av et begrenset omfang, (f.eks. et utvalg mennesker) kan gjøres allment gjeldende (f.eks. for en hel befolkning). (Kilde: SNL – Validitet.)

3.6 Reabilitet

Det store norske leksikon sier at reabilitet er, pålitelighet, og er i hvilken grad man får samme resultater når en måling eller undersøkelse gjentas under identiske forhold.

Manglende reliabilitet kan oppstå som følge av ulikheter mellom observatører, dvs. de personene som utfører en undersøkelse, eller manglende stabilitet i måleinstrumentet, eller variasjon i det som blir målt.

(Kilde: SNL – Reabilitet.)

3.7 Svakheter i spørreundersøkelsen.

I denne spørreundersøkelsen er det noen svakheter som jeg vil påpeke.

Antallet enheter kunne vært mye høyere. Tanken var jo at alle de 16 supporterklubbene i Tippeligaen skulle svare. Slik ble det ikke. 9 av 16 svarte. Ikke alle de 9 respondentene svarte på alle spørsmålene. En av de 9 respondentene valgte for eksempel, og ikke svare på de første 3 åpne spørsmålene som er med i undersøkelsen. Så det ble ikke den letteste oppgaven med å analysere, men jeg fikk gjort det beste ut av det.

Jeg kunne også ha lagt til Adeccoliga supporterklubbene, der jeg hadde fått flere respondenter, og slik at jeg kunne ha sett om det var noe forskjell, når det kommer til

holdninger til videodømming, i de to øverste ligaene våre. Vi kunne også ha sett hva de små klubbene hadde svart, opp i mot de større klubbene.

4. Hoveddel – Analyse.

4.1 Resultat visning.

I dette kapittelet, vil jeg belyse datainnsamlingen og de funn som er gjort i oppgave prosessen.

Data fra både intervju og spørreundersøkelsen, vil bli tolket og analysert, med bakgrunn i problemstillingen. Her vil jeg presentere mine funn angående de holdninger, meninger og tanker som intervju og undersøkelsen viser.

Dette vil være med på å gi meg en ledetråd, på hvordan fotballsupporterne, spillerne og dommerne vil ha det på fotballbanen, når det kommer til dømming under kamp.

Noen av de ulike spørsmålene i spørreundersøkelsen ble også gitt til, og besvart av dommersjef Rune Pedersen i hans intervju, og hans kommentarer vil også komme fram i noen av analysebesvarelsene.

Analysefunnene i spørreundersøkelsen, vil her bli presentert som prosentandeler, og noen absolutte tall, i stede for kun absolutte tall. Grunnen til at absolutte tall kunne blitt presentasjons måte, er at min spørreundersøkelse har veldig få respondenter.

I samtaler med min veileder ble det funnet grunn til også å bruke prosentandeler.

4.1.1 Respondenter.

En spørreundersøkelse, laget i Questback, ble sendt ut til de 16 supporterklubbene i tippeligaen. Av de 16 supporterklubbene, svarte kun 9 av dem på denne undersøkelsen. Dette ga meg en svarprosent på litt over 50 %. Ikke helt fornøyd, men det kunne vært dårligere.

Et intervju med Dommersjef Rune Pedersen er også laget. Ved mange e-mail og telefonsamtaler, fikk Rune svart på mine spørsmål angående hans tanker om innføring av videodømming i norsk toppfotball.

4.2 Sentrale funn i spørreundersøkelsen.

Spørreundersøkelsen ble laget for å undersøke om hvordan de norske supporterklubbene i tippeligaen følte det, når det kom til det å få innført videodømming i norsk Tippeliga. Spørsmålene var alt fra hvilke holdninger de hadde til temaet videodømming, følelser rundt kampene, og hvor de kunne tenkt seg videodømming.

I mitt første spørsmål i undersøkelsen, var det et åpent spørsmål der de ulike supporterklubbene kunne skrive sine tanker om hvilke holdninger de hadde til temaet videodømming. I spørsmålet, var det overraskende at det bare var en supporterklubb som var veldig positiv til dette med innføring av en type videodømming. Man skulle kanskje tro at det skulle være en god del positive supporterklubber også, men det var kun 1 respondent av de spurte som var positive, 1 respondent var nøytral, og 7 respondenter var negative. Skulle gjerne ha hatt flere respondenter på denne undersøkelsen, slik at alle supporterklubbene i Tippeligaen hadde fått skrevet ned sine meninger om dette.

(Se vedlegg 5, Spørreundersøkelse, spørsmål 1.)

Dette med lysten på en type videodømming kommer sterkere fram i spørsmål 10 i spørreundersøkelsen. (Se analyse av spørsmål 10, side 16)

Dommersjef Rune Pedersen sitt syn på holdningene til videodømming kommer fram i hans besvarelse:

”Pr i dag brukes videodømming i forbindelse med straffeutmåling av sanksjoner og der dommer bekrefter det og ikke å ha sett situasjoner. Men, når andre snakker om videodømming oppfatter jeg at de tenker på alle avgjørelser som kan være vanskelige – straffer, gule og røde kort etc.”

(Se vedlegg 4, intervju med Dommersjef Rune Pedersen, spørsmål 1).

I spørsmål 6 i spørreundersøkelsen, spurte jeg supporterklubbene, om de trodde at spenningen og fasinasjonen under kampene ble borte med en form for videodømming til stede, svarte 44,4 % at de trodde at fotballen ville miste dette.

Spørsmålet var som følger:

Dommerens bruk av skjønn, i det lille sekundet en situasjon oppstår, er en del av den usikkerheten og spenningen som preger fotballkampene. Tror du spenningen og fasinasjonen ved fotballen blir borte ved bruk av Videodømming?

Tabell 1.

Verdi = Antall respondenter på spørsmål.

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Ja	44,4 %	4
2 Nei	22,2 %	2
3 Vet ikke	22,2 %	2
4 Annet, spesifiser her	22,2 %	2
Total = Enheter som har besvart spm.		9

(Kilde: Spørreundersøkelsen, spørsmål 6)

Dette kan muligens vise oss at flesteparten av supporterklubbene i tippeligaen ikke vil ha en form for videodømming, på grunn av en fare for å miste en type følelse som publikummerne sitter med i dag på fotballkampene. Problemene med videodømming kan være at publikum mister den store interessen de har for fotballen, og ikke kommer på kampene, på grunn av at spenningen kan bli borte, og at fasinasjonen av fotballen forsvinner.

Som styreformannen i Klanen (Vålerenga FK fotball sin supporterklubb) sier i sin kommentar, ” *Tror ikke det vil forsvinne, har lyst til å krysse av for nei, men tror nok det kommer til å ha en negativ effekt.* ”

(Kilde: Spørreundersøkelsen, spørsmål 6, kommentar)

Det er kanskje det de tenker, de som har svart at de ikke vet.

44.4 % svarer altså at de på en måte støtter innholdet i hypotesen om uncertainty of outcome, der de mener at spenningen og usikkerheten blir borte, noe som igjen kanskje kommer til å få utslag på publikums interessen.

Dommersjef Rune Pedersen ble stilt det samme spørsmålet, og han svarte:

” *Jeg mener jo det, samt at dommerne gjør få feil.* ” (vedlegg 3, spørsmål 7.)

Rune mener med det, at han syns videodømmingen kan ta bort denne usikkerheten, som gjør til at kriblingen i magen før og under kampene kan bli borte, samt det at dommeren kommer til å gjøre mindre feil, noe som går på rettferdigheten. Så da spør det jo om supporterne og spillerne vil ha det mest mulig rettferdig, eller om de vil leve med denne faren for feildømming.

Supportererne er kanskje best kjent for å støtte sitt lag i tykt og tynt, men også for å være uenig i de fleste dommeravgjørelser, som ikke går i sitt lags favør. Supportererne syns muligens at det å kunne være uenig med dommeren, og kunne brøle ut sine meninger på stadion, kanskje kan få en liten ”kvelning”, og da ikke kunne få diskutere ulike situasjoner under kampene, og etter kampene er spilt.

Spørsmål 8 i spørreundersøkelsen presenterer hva supporterklubbene mener, om hvilke divisjoner (nivåer), de kunne tenke seg at en form for videodømming kunne blitt innført om det ble vedtatt.

Enhetene kunne velge fra Tippeligaen, helt ned til de lavere divisjoner, der de kunne sette flere kryss.

Supporterklubbene i tippeligaen, som besvarte undersøkelsen, svarte ganske jevnt på dette spørsmålet. Hele 75 % av enhetene som svarte, syntes at videodømming under kamp, kunne brukes i tippeligaen.

Tabell 2.

Verdi = Antall enheter som har krysset av

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Tippeligaen	75,0 %	6
2 Adecco	50,0 %	4
3 2 Divisjon	25,0 %	2
4 3 Divisjon	12,5 %	1
5 Lavere ligaer	12,5 %	1
6 Argumenter	50,0 %	4
Total = Mange enheter som har besvart spm.		8

(Kilde: Spørreundersøkelsen, spørsmål 8)

Av de 8 som har besvart, så har 50 % krysset av for at en form for videodømming kan tas i bruk Adeccoligaen, og 25 % har krysset av for 2 divisjon.

Det å innføre en form for videodømming i Adeccoligaen, kan det hende er en mulighet, i tillegg til Tippeligaen. Klubbene har kanskje en økonomi og nok ressurser, som tilsier at de kan installere og ta i bruk dette under kamper.

Å få videodømming helt ned til 4 og 5 divisjonen, kan være en veldig stor økonomisk nøtt og knekke. Ikke bare må teknologien tas i bruk på kampene, men klubbene har mest sannsynligvis ikke økonomien til å klare å få kjøpt, installert, og ta i bruk en type teknologi som videodømming vil bestå av. Da må kanskje i så fall fotballforbundet være med å sponse klubbene med en god del penger. Så det å få ordnet slik at videodømming blir tatt i bruk i alle divisjonene, kan bli meget kostbart, og mest sannsynligvis ikke noe av.

En kommentar fra spørreundersøkelsen, viser at noen supporterklubber også tenker på dette med ressursene og økonomien:

”Bare med ballen i mål / ikke i mål. I andre ligaer i Norge er det ikke alltid kamera tilstedet og klubbene har ikke råd til investering av dette”

(Menigheden supporterklubb, v/Terje Roland, se vedlegg 2, spørsmål 8 kommentarer.)

Som nevnt ovenfor, er det vel muligens en stor sjanse for at det kunne blitt installert, kun i de to øverste ligaene her i Norge. De ligaene som ligger under Adeccoligaen, vil vel kanskje ikke ha denne type ressurser og økonomi, til å imøtekomme eventuelle krave, for å få en type videodømming til å brukes under kamper. Det får vi vel sikkert ikke vite før en eventuell innføring og en plan for hele fotballen, angående dømming i framtiden, blir presentert av FIFA.

Spørsmål 9, der det kommer til dømmingsmidler og valg av muligheter innenfor dømmingen under kamper, spurte jeg om hva ville de ha valgt?

Det ble besvart av supporterklubbene i spørsmål 9 i spørreundersøkelsen.

Der ble mange forslag til ulike dømmings muligheter ramset opp, og de kunne sette flere kryss, slik at de kunne si hva de helst kunne ha tenkt seg.

Hele 66.7 % av de spurte sier de kan tenke seg å fortsette med det systemet vi har i dagens fotball, med 3 dommere på banen.

55.6 % har også krysset av for at de kunne tenkt seg en form for videodømming / videohjelp.

Tabell 3.

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Dagens system med 3 dommere på banen	66,7 %	6
2 En form for videodømming/Video hjelp	55,6 %	5
3 Flere dommere på banen som i E-cupene	33,3 %	3
4 Annet, spesifiser her	0,0 %	0
Total		9

(Kilde: Spørreundersøkelsen, spørsmål 9)

I de store mesterskapene, som for eksempel Champions League, og Europa League har det nå vært en prøveperiode, med 5 dommere på banen. I tillegg til hoveddommeren og hans to linjemenn skal nå to dommere plasseres på døddlinja, rett ved eller bak målet (**Vedlegg 2**). Dette er for å se om flere dommere kan gjøre fotballen mer rettfærdig.

33.3 % av de som har besvart spørsmålet, synes dette er en god måte å forme dømmingen i framtiden.

I det siste spørsmålet som jeg vil presentere, er spørsmål 10 i spørreundersøkelsen.

Der spurte jeg enhetene om de faktisk ville ha en type videodømming i norsk toppfotball,

eller ikke. Der kommer det tydelig fram hos respondentene, om de vil ha videodømming innført i norsk toppfotball. I tabell 4 viser den at det ikke er noe veldig positiv stemning for å innføre videodømming.

22.2 % av respondentene svarte ja på at de ville ha en form for videodømming i toppfotballen her i Norge. Hele 55.6 % svarte at de ikke ville ha videodømming innført. Der svarer flertallet av respondentene veldig klart at de ikke vil ha noe form for videodømming innført i norsk toppfotball. Jeg finner denne målingen interessant, fordi vi nå ser et lite mønster i supporterens tankegang når det kommer til en innføring av videodømming. Der igjen hypotesen om uncertainty of outcome, kanskje kommer til sin rett. Usikkerheten og uforutsigbarheten, kan her være grunnlaget til at hele 55.6 % sier, at de ikke vil ha videodømming innført i norsk fotball, på grunn av at resultatene muligens ikke vil være like usikre, men heller mer forutsigbare. Noe vi ikke vil få vite før en eventuell innføring av en form for videodømming blir vedtatt.

Hadde alle enhetene som var tiltenkt å delta på denne spørreundersøkelsen besvart den, hadde vi virkelig fått hvite hva alle sammen tenkte om innføring av videodømming.

Tabell 4

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Ja	22,2 %	2
2 Nei	55,6 %	5
3 Vet ikke	22,2 %	2
Total		9

(Kilde: Spørreundersøkelse, spørsmål 10)

4.3 Analyse av intervju med dommersjef Rune Pedersen.

I denne delen av analysen, vil jeg med noen utvalgte spørsmål fra intervjuet, belyse hvilke meninger dommersjef Rune Pedersen har om temaet videodømming.

Som nevnt tidligere, var mitt første ønske å intervju dommere som dømmer i tippeligaen per dags dato. Dette ønsket jeg fordi at de er midt oppe i dette. Det er de som skal ta i bruk videodømmingen under kampene, om det nå blir innført.

Dessverre er det ikke ønsket at dommerne skal ha noen offentlig mening om dette, noe som jeg skjønner veldig godt (vedlegg 3).

Heldigvis stilte sjefen selv opp som intervjuobjekt, og jeg kan skryte over at dommersjef Rune Pedersen, var veldig hyggelig og hjelpsom med å besvare mine spørsmål.

Som sjef for dommerne i Norge, kan Rune Pedersen, fortelle hva som er dagens lov angående videodømming, og hva han tror kommer til å skje i løpet tiden framover.

Det første spørsmålet jeg har lyst til å ta fram, er spørsmål 9 i intervjuet, som går på det Rune selv føler om respekten for dommeren på banen. For hvis en dommer gjør en beslutning, og for så å måtte gå til en video avspiller, der han kunne blitt motbevist og se at han hadde tatt feil, kunne ikke det slå feil ut hos tillitten til spillerne på banen? Jeg spurte Rune, om han tror det vil bli mindre respekt for dommeren, om videodømming blir innført. *”Nei, jeg frykter ikke det. Tror videodømming i nær framtid kun vil gjelde straffeutmåling ved sanksjoner.*

Tror også alle erkjenner at toppfotball i dag er raskere og mer fysisk, som gjør at det kan komme eventuelle feilvurderinger. Og det vil selvsagt ikke være bra over tid om flere avgjørelser kan endres.

Spilleregul nr 5 sier at alle fakta vedrørende mål og kort, skal være endelige”

Er her enig i det Rune sier, at det kan ikke være bra over tid, om flere avgjørelser kan endres underveis i fotballkampene, ved bruk av videohjelp. Det tror jeg må ta opp en god del av tiden til dommeren, og spillerne. Slik at kampen kanskje hadde blitt veldig svekket i form av spilletid, eller veldig forlenget i form av tillagt tid i spillet. Noe som igjen går utover lengden av en fotballkamp. Familier på kamp ville vell muligens ikke sitte og se på kamper som varte i over 3 timer. Dette er noe av det som også kan virke som en stor utfordring med det å innføre videodømming, det med at det ikke skal ”stjeles” spilletid, eller utvide spilletiden veldig.

Neste spørsmål fra intervjuet som jeg vil legge fram, er spørsmål 4. Der spør jeg Rune, om han tror jobben som dommer blir lettere, mere spennende eller mere krevende med en form for videodømming til stede?

Rune Pedersen svarer det at, *”Dommerne er forberedt på at det kan bli vanskelig, men tror ikke at det blir mer krevende. Alle vet at dommerne kan vurdere feil.”*

Jeg tror at Rune kan ta feil her. Jobben som dommer kan muligens også bli mer krevende. På grunn av at de kan få mye mere å holde styr på under kampene. Teknologiske hjelpemidler som kanskje plutselig ikke fungerer, som dommeren er avhengig av, er et scenario. Da kan fokuset komme litt bort i fra kampen, og dommeren får da muligens ikke med seg alle situasjoner som oppstår.

Siste spørsmål som jeg har valgt ut er spørsmål 2 i fra intervjuet, der jeg spør Rune om hvordan han ser for seg at videodømming kan bli innført under fotballkamper i tippeligaen,

og i hvilken form?

Rune svarer følgende, ”Jeg tror vi er langt unna videodømming i Tippeligaen og i verden for øvrig. Norge vil ikke innføre dette uten at dette gjøres av flere. Men, det kan muligens komme noe som kan ligne, i forbindelse med mållinje teknologi”.

Dette svaret til Rune er en muligens et lite hint, på at vi ikke er noe nærmere videodømming i dagens fotball, når det kommer til å bruke det i en form som dekker hele banen. Mållinje teknologi derimot, kan det bli noe av i løpet av få år.

Det med mållinje teknologi støtter jeg. Når man har scoret mål på lovlig og riktig vis, så syns jeg at man skal få kreditert målet, og ikke få det annullert, eller ikke godkjent.

Etter dette intervjuet ble gjort, skreiv Rune Pedersen på sin blogg side:

”I neste års EM sluttspill har UEFA bestemt at det skal være 6 dommere i hver kamp. Det betyr at man vil ha 1 dommer på hver mållinje – og jeg er sikker på at lørdagens hendelse ville vært løst annerledes med den modell.

Vi vet også at det er for få dommere til å innføre dette ved alle kamper i toppfotballen i ulike land. Samme modell benyttes også ved alle kamper i Champions League og Europa League denne sesongen.

FIFA inviterte senest i mars 17 firmaer til uttesting av mållinje teknologi. FIFA president Blatter har vel også signalisert at et system skal være på plass før VM 2014. Problemet så langt er at teknikken ikke har vært entydig og god nok.

Denne type teknikk har vært testet ut i mange år ved turneringer, men hittil har ikke funnet gode nok systemer.

Regelverket sier at hele ballen skal være over linjen før målet godkjennes, og ved ulike tester har man hatt en chip i ballen – som gjerne har indikert mål når en del av ballen har passert linjen.

Vi tror det vil skje noe med dette i nær framtid, men det vil også være spørsmål om kostnad. Hvem skal betale? Skal det kun innføres i øverste liga i alle land? Det er noen utfordringer som skal tenkes gjennom” (Kilde: Rune Pedersen Blogg).

Så da er det bare å glede seg til framtidige fotballmesterskap, der vi kanskje får se et nytt teknologisk hjelpemiddel i bruk.

6.0 Konklusjon

I denne oppgave prosessen har hovedfokus vært det å belyse publikums, dommersjefen, og spilleres holdninger om det å få innført en form for videodømming inn i norsk toppfotball.

De som har vært delaktig i denne oppgaven, er bare en liten gruppe av ”fotballeliten” her i Norge. Har en skulle fått vite hva alle som er innblandet i den norske toppfotballen føler for dette temaet, hadde det tatt alt for lang tid. Pluss at holdninger og følelser kan svinge fra kamp til kamp

Med bakgrunn i problemstillingen, belyser oppgaven, hvordan over halve supporterklubbene i tippeligaen, tenker og føler for en innføring av videodømming her i norsk fotball, og hva dommersjef Rune Pedersen mener og tenker om dette temaet. Her kan vi muligens se klart, at flertallet av supporterklubbene i Tippeligaen som svarte på spørreundersøkelsen, ikke vil ha noe form for videodømming.

Dommersjef Rune Pedersen, viser oss hva hans tanker er, om hvordan framtiden kommer til å bli for dommere og dommerjobben. Rune peker på det at videodømming muligens ikke er et hjelpemiddel som vil bli innført i nærliggende framtid, men at det er prøveprosjekter og utprøving av forskjellige former for videodømming i sving.

Sportslig leder i Rosenborg Ballklubb Erik Hoftun, og noen av spillerne, skulle også si sin mening om dette temaet, men rakk aldri, eller sendte aldri noe svar på mine spørsmål. Synd, men den ferske sportslige lederen, var vell for opptatt til å svare på mine spørsmål, selv om han skreiv at det skulle besvares. (Vedlegg 7)

Før jeg nå begynte på denne oppgaven, var jeg en av de supporterne som ikke ville ha videodømming i norsk fotball. Det må jeg si at jeg fortsatt er. Ingen av kommentarene til verken supporterklubber, eller dommersjef Rune Pedersen, har klart og overbevist meg til å tro at en form for videodømming kan være løsningen i framtiden. Det blir for meg en alt for ”ødeleggende” uting, det med at alt på en fotballbane skal kunne ses av dommeren, og korrigeres. Jeg er en av de som synes at uvissheten i fotballkamper er alt for viktig, til å skjermes. Rettferdigheten skal ikke seire i form av et kamera. Det eneste jeg kunne ha gått med på som enkeltsupporter, er en form for mållinje teknologi, som registrerer om ballen er inne. Men helst ikke, jeg liker best å ha uvissheten kriblende i kroppen.

KILDEHENDVISNING.

Innledning:

*Verdens mest populære idrett.

- <http://www.snl.no/fotball>)

Teori:

*Supportervold - følelser i sving hos fotball fans.

- Italiensk supporter vold - <http://www.vg.no/sport/fotball/artikkel.php?artid=184033>

- Brasil supporter vold - <http://www.dagbladet.no/sport/2005/11/07/448646.html>

- Gresk supporter vold - <http://www.nrk.no/sport/fotball/1.4546498>

- Engelsk supporter vold -

<http://www.vg.no/sport/fotball/engelsk/artikkel.php?artid=4492303>

- Svensk supporter vold - <http://www.aftenposten.no/nyheter/sport/article374257.ece>

*Spillteori - Store norske leksikon -

<http://www.snl.no/spillteori/matematikk>

*Holdninger – Store Norske Leksikon.

- <http://www.snl.no/holdning>

*Følelser - Store norske leksikon.

- http://www.snl.no/.sml_artikkel/følelse - Følelser

Videodømming i bruk i dagens fotball.* Norges Fotball forbund **blogg innlegg. Eirik Sandsten.

- <http://www.fotball.no/Community/Min-blogg/?userId=1055575&entryId=469>)

Competitive Balance*, Soebbing Brian - Competitive Balance and Attendance in Major League Baseball: An Empirical Test of the Uncertainty of Outcome Hypothesis. **By Soebbing, Brian P.

http://findarticles.com/p/articles/mi_7583/is_200805/ai_n32302687/?tag=content;coll

Uncertainty of outcome*. (Artikkel, “Deregulering av fotballnæringen” **side 3, ARILD HERVIK, KJETIL HAUGEN, FRODE OHR. OG NILS HENRIK SOLUM)
- <http://www.mfm.no/db/5/1765.pdf>

Metode:

***Kvalitativ og Kvantitativ Metode**. – Dag Ingvar Jacobsen, 2 utgave 2005,
”Hvordan gjennomføre undersøkelser” - side 62, 63, 142 og 235

***Intervju** – Dag Ingvar Jacobsen, utgave 2, 2005, side 142.

”Hvordan gjennomføre undersøkelser?”

*Hvorfor velge Questback?

- <http://www.questback.no/om-oss/hvorfor-velge-questback>

***Validitet** – Store norske leksikon.

- http://www.snl.no/sml_artikkel/validitet.

***Reabilitet** – Store norske leksikon.

- http://www.snl.no/sml_artikkel/reliabilitet

Analyse:

* Spørreundersøkelse, spørsmål 6

* Spørreundersøkelse, spørsmål 8

* Spørreundersøkelse, spørsmål 9

* Spørreundersøkelse, spørsmål 10

* Spørreundersøkelse, spørsmål 1

*Vedlegg – Intervju med Dommer sjef Rune Pedersen – Spørsmål 2.

* Rune Pedersen Blogg –

<http://www.fotball.no/Community/Min-blogg/?userId=702430&entryId=634>

Konklusjon:

Vedlegg 7 – Mail fra Erik Hoftun.

VEDLEGG 1.

Avgjørelse om mållinjeteknologi utsatt igjen

Publisert: 03.05.2011 kl. 18:35 , endret: 03.05.2011 kl. 18:38

OVER LINJEN: Men Frank Lampards skudd i fjorårets VM ble aldri godkjent som mål.
Foto: EDDIE KEOGH

Tirsdag meddelte Det internasjonale fotballforbundet at International Board (IFAB), som forvalter fotballens regelverk, først i juli 2012 skal forelegges resultatene av testene som er på trappene.

Etter IFABs møte i mars meddelte FIFA at en avgjørelse ville bli fattet i mars 2012, men nå er datoen skjøvet ytterligere fire måneder inn i framtiden. Begrunnelsen er ifølge en FIFA-talsperson at testprosessen er tidkrevende og komplisert.

Fram til juli kan utviklere av systemer for mållinjeteknologi melde seg på prosjektet. Fram til desember skal de ulike systemene testes grundig både i dagslys og flomlys. Fra mars til juni neste år skal systemer som passerer det første nåløyet gjennomgå ytterligere tester som skal fastslå påliteligheten under ulike forhold.

Dersom IFAB gir grønt lys for et system, skal det ifølge FIFA-president Sepp Blatter kunne tas i bruk umiddelbart og blant annet brukes i VM i Brasil i 2014.

Mållinjeteknologi kom på dagsorden igjen etter at Frank Lampard i fjorårets VM feilaktig fikk underkjent en scoring der ballen åpenbart var langt over streken før den spratt ut igjen. FIFAs somling førte til at Lampard i helgen opplevde å få et skudd godkjent som mål selv om ballen aldri var over streken.

Målet hjalp Chelsea til seier over Tottenham i engelsk eliteserie, men det ville aldri blitt godkjent om mållinjeteknologi var tilgjengelig for dommerne nå. (©NTB)

KILDE: <http://fotball.adressa.no/internasjonalt/article199611.ece>

VEDLEGG 2.

Flere dommere i Champions League- og EM-kvalifiseringen

UEFA-styret bestemte torsdag at det skal være to ekstra dommere i de kommende Champions League- og EM-kvalifiseringskampene i fotball.

FEM DOMMERE:

Prosjektet med fem dommere er blitt testet ut i Europa League denne sesongen. Her er kamplederne på vei ut på banen før oppgjøret mellom Partizan Beograd og Toulouse i fjor høst. Foto: AFP

Dermed håper man at det blir slutt på tvilsomme dommeravgjørelser. De to ekstra assistentdommerne vil bli i utgangspunktet bli plassert på dømlinjen ved siden av målet. Systemet har vært utprøvd i Europa League denne sesongen.

- Vi har testet det ut i Europa League og det fungerte bra, sa UEFAs generalsekretær Gianni Infantino.

- Med et par ekstra øyne får dommeren den hjelpen han behøver for å få bedre kontroll på hva som skjer. Etter hvert som systemet tas i bruk vil UEFA se på hvordan utviklingen blir.

- Vi må finne ut hvordan de ekstra dommerne skal bevege seg og hvor de skal stå, sa Infantino

Systemet blir tatt i bruk fra den siste kvalifiseringsrunden til Champions League, gruppespillet i Europa League og i samtlige EM-kvalifiseringskamper til mesterskapet i Polen og Ukraina i 2012.

(Kilde. <http://www.vg.no/sport/fotball/artikkel.php?artid=10007644>)

VEDLEGG 3.

Mail fra Dommersjef, Rune Pedersen.

Fra: Rune.Pedersen@fotball.no

Til: ohgronli@hotmail.com

Hei,

Viser til mail som du har sendt.

Er ikke sikker på om en aktiv dommer skal ha for sterke meninger om det – og er også usikker på hva du legger i begrepet videodømming.

Pr i dag brukes videodømming i norsk fotball i forhold til utmåling av straff etc.

Vi kan snakkes om dette i morgen og ring meg gjerne mellom 12-13.

Med vennlig hilsen/Kind regard

Rune Pedersen

Dommersjef/Head of refereeing

+47 91712344

rune.pedersen@fotball.no

Norges Fotballforbund (NFF)

www.fotball.no

VEDLEGG 4.

06.04.2011.

Besvart av dommersjef Runde Pedersen i stedet.

1. Hva er ditt syn og holdning til videodømming?

Pr i dag brukes videodømming i forbindelse med straffeutmåling av sanksjoner og der dommer bekrefter det og ikke å ha sett situasjoner. Men, når andre snakker om videodømming oppfatter jeg at de tenker på alle avgjørelser som kan være vanskelige – straffer, gule og røde kort etc.

2. Hvordan ser du for deg at Videodømming kan bli innført under fotballkamper i tippeligaen, og i hvilken form?

Jeg tror vi er langt unna videodømming i TL og i verden for øvrig. Norge vil ikke innføre dette uten at dette gjøres av flere. Men, det kan muligens komme noe som kan ligne i forbindelse med mållinje teknologi.

3. Føler du at i fotballen vi ser i dag, så må alt være 100 % riktig i dommerens avgjørelser under en kamp?

I mange idretter har man element av skjønn i bildet og har vi selvsagt også i fotball. Slik er regelverket lagt opp og selv med video ville man ikke kunne garantere 100% riktige avgjørelser. Regelverket er basert på skjønn og slik vil det være. Selv med mange repriser blir man ikke alltid enige.

4. Tror du jobben som dommer blir lettere, mere spennende eller mere krevende med en form for Videodømming til stede?

Dommerne er forberedt på at det kan bli vanskelig, men tror ikke at det blir mer krevende. Alle vet at dommerne kan vurdere feil.

5. Tror du at dommerne vil føle et større forventningspress på seg med VD?

Trykket på kampene er høyt fra før, tror du at de kan få den følelsen av at folk forventer dem å være feilfri på banen?

Tror ikke dommerne forventer å være feilfrie, det er heller alle andre.

- 6. Vil det være en økonomisk fordel for fotballen, om VD ble innført?
(Mål som ikke blir godkjent ved feil, stygge situasjoner som oppstår i form av skader, og straffesituasjoner som bedømmes feil, kan alle være med på å sette lag i ugunstige situasjoner som nedrykk eller ryke ut av kvalifikasjoner til E-cup spill.)**

VD vil ikke garantere for at man kan oppfatte hendelser ulikt fortsatt, og hva skjer da? Mange repriser vil ikke garantere feilfrie vurderinger og hvem skal bestemme til sist? Avgjørelsen kan fortsatt bli oppfattet feil av de som ønsker det. Ulike vinkel gir store utslag.

- 7. Er ikke dommerens bruk av skjønn, i det lille sekundet en situasjon oppstår, som da berører utfallet av kampen, en del av den usikkerheten og spenningen som vi elsker og hater ved fotballen? (Blir borte med VD)?**

Jeg mener jo det, samt at dommerne gjør få feil.

- 8. Om den usikkerheten og spenningen ved utfallene av kampene blir borte, tar vi bort det som er hjertet i fotballen, litt av magien og sjarmen?**

Det gjør vi sikkert, men dommerne gjør ikke feil for moro skyld.

- 9. I alle de år har spillet fotball vært bygget rundt respekt for dommeren, og en generell forståelse for at hans avgjørelse er endelig. Om nå videorepriser skulle komme inn i bildet, vil ikke dette bli tilfelle. En dommer kan gjøre en beslutning, og for så å måtte gå til en video avspilling, der han kunne blitt motbevist og se at han hadde tatt feil. Hvis dette skjer selv en gang eller to ganger i en kamp, er det en betydelig sjanse for at respekten blant spillerne (og muligens supporterne), ovenfor dommeren ville fått en nedgang.**

Tror du dette vil kunne bli et scenario, om nå en form for videodømming blir tatt i bruk?

Nei, jeg frykter ikke det. Tror videodømming i nær framtid kun vil gjelde straffeutmåling ved sanksjoner.

Tror også alle erkjenner at toppfotball i dag er raskere og mer fysisk som gjør at det kan komme eventuelle feilvurderinger.

Og det vil selvsagt ikke bra over tid om flere avgjørelser kan endres.

Spilleregul nr 5 sier at alle fakta vedrørende mål og kort, skal være endelige.

VEDLEGG 5. Questback spørreundersøkelsen.

Spørsmål om Videodømming.

Navn: Odd Håkon Grønli.

Publisert fra 28.03.2011 til 12.04.2011

9 respondenter (9 unike)

Spørsmål 1- Hvilke holdninger har du til Videodømming?

Menigheden – Start IK:

Negativ til videodømming, hvem skal vi da klage på om man taper?

Isberget – Tromsø:

Jeg er positiv til dette som instrument for en rettferdig dømming

Strømsgodset – Godsetunionen:

Meget skeptisk. Redd for at kampene skal miste en del av sjarmen

Rosenborg – Kjernen:

Jeg er motstander av å utvide bruken av videodømming.

Lillestrøm – Kanarifansen:

Jeg er rett og slett imot det. En del av sjarmen med fotball er nettopp diskutabile avgjørelser og disses innvirkning på kamputfallet. Fotballen vil føles mekanisk, nærmest som en annen sport, om dette blir borte. I tillegg vil det være frustrerende å stå på tribunen og vente på at dommeren skal se video og fatte sin avgjørelse. Veien til effektiv spilletid vil ikke være lang om videodømming innføres, og da vet plutselig ikke publikum hvor lang tid kampen kommer til å ta, noe som igjen kan skremme bort en stor publikums masse, spesielt barnefamilier. Mye engasjement vil også kunne kveles ettersom man rett og slett ikke vil ha samme anledning til å være uenig med dommeren og diskutere situasjoner i ettertid.

Vålerenga - Klanen : Skeptisk

Sogndal – Saftkokaradn:

Generelt bør hovuddommar ilag med linjedommarar ta seg av avgjerdsler på fotballbaner.

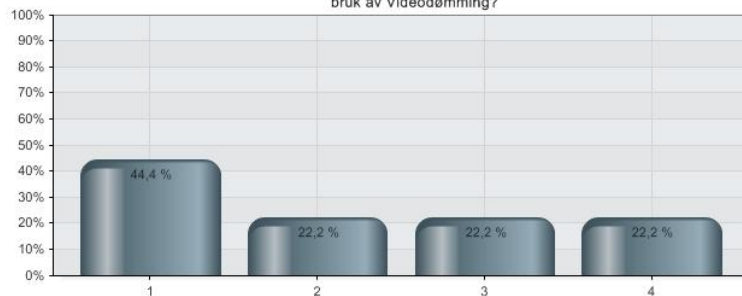
Vert det videodøming i Tippeligaen må ein også innføre på alle nivå.

Sarpsborg 08 – Fossefallet: Syns det er en uting.

Måkeberget – Haugesund: did not respond

Spørsmål 6.

6. Dommerens bruk av skjønn, i det lille sekundet en situasjon oppstår, er en del av den usikkerheten og spenningen som preger fotballkampene. Tror du spenningen og fasinasjonen ved fotballen blir borte ved bruk av Videodømming?

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Ja	44,4 %	4
2 Nei	22,2 %	2
3 Vet ikke	22,2 %	2
4 Annet, spesifiser her	22,2 %	2
Total		9

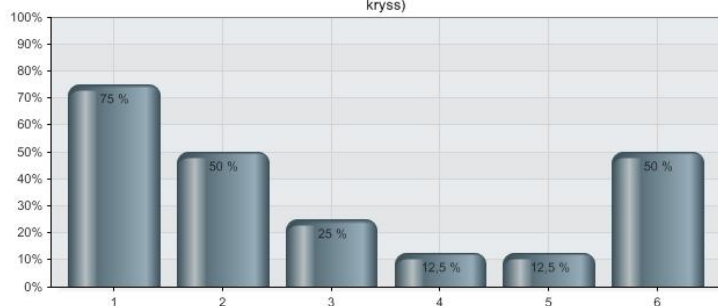
Kommentarer:

Isberget: Vi ser jo at spillere blir dømt evtnt frikjent i ettertid slik vi har det pr i dag så jeg tror ikke spenningen minskes, men forhåpentligvis mer rettferdig, men da må avgjørelsen taes like etter situasjon og ikke feks dagen etter.

Klanan: Ikke borte, så jeg vil egentlig krysse nei, men jeg tror samtidig det vil få en negativ effekt.

Spørsmål 8.

8. I hvilke divisjoner syns du at en form for videodømming under kamp kan brukes? (Kan sette flere kryss)

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Tippeligaen	75,0 %	6
2 Adecco	50,0 %	4
3 2 Divisjon	25,0 %	2
4 3 Divisjon	12,5 %	1
5 Lavere ligaer	12,5 %	1
6 Argumenter	50,0 %	4
Total		8

Kommentarer:

Menigheden: Bare med ballen i mål/ikke i mål. I andre ligaer i Norge er det ikke alltid kamera tilstedet og klubbene har ikke råd til investering av dette.

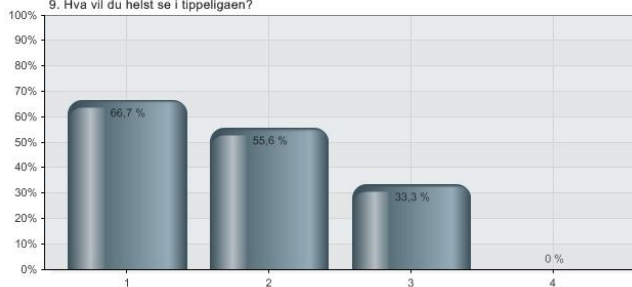
Kanarifansen: Videodømming bør ikke benyttes noe sted.

Klanen: Jeg ønsker ikke videodømming.

Saftkokaradn: Rett og slett på grunn av rettferdighet

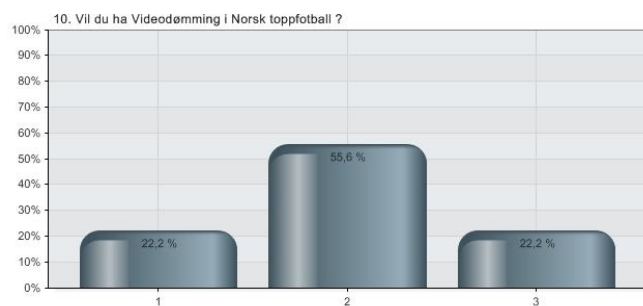
Spørsmål 9.

9. Hva vil du helst se i tippeligaen?

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Dagens system med 3 dommere på banen	66,7 %	6
2 En form for videodømming/Video hjelp	55,6 %	5
3 Flere dommere på banen som i E-cupene	33,3 %	3
4 Annet, spesifiser her	0,0 %	0
Total		9

Spørsmål 10.

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Ja	22,2 %	2
2 Nei	55,6 %	5
3 Vet ikke	22,2 %	2
Total	9	

Vedlegg 6.

Spørreundersøkelsen som ble sendt ut til supporterklubbene.

Hvordan man her i Norge ser på det å få innført videodømming under fotballkamper. Ikke bare i enkelte situasjoner, men under hele kampen.

Mhv, Odd Håkon Grønli
Student Høgskolen i Molde

---

1) Hvilke holdninger har du til Videodømming?

---

2) Hvordan ser du for deg at Videodømming kan bli innført under fotballkamper i Tippeligaen, og i hvilken form?

---

3) Føler du at dagens fotball krever en form for videodømming / videohjelp for å få kampene mere rettferdig, eller er det den menneskelige vurderingen i avgjørelsene, som skaper fotballens hjerte og følelsesengasjement?

---

4) Med en form for Videodømming til stede i en kamp, tror du jobben som dommer blir:

Utdfordrende

Krevende

Spennende

Lettere

Annet, spesifiser her

---

5) Vil det være en økonomisk fordel for enkelte klubber, om Videodømming ble innført? (Et enkelt feilskjær fra en dommer, kan få en klubb til å f.eks; rykke ned, miste en E-cup plass, eller TL gullet glipper?)

Ja

Nei

Vet Ikke

Annet, spesifiser her

---

6) Dommerens bruk av skjønn, i det lille sekundet en situasjon oppstår, er en del av den usikkerheten og spenningen som preger fotballkampene. Tror du spenningen og fasinasjonen ved fotballen blir borte ved bruk av Videodømming?

Ja

Nei

Vet ikke

Annet, spesifiser her

---

7) Tror du at med en form for Videodømming, så blir kampene like underholdene, eller kan kampene bli mindre attraktive og "snillere" ?

Bedre

Like bra

Blir dårligere

Vet ikke

Annet, spesifiser her

---

8) I hvilke divisjoner syns du at en form for videodømming under kamp kan brukes? (Kan sette flere kryss)

Tippeligaen

Adecco

2 Divisjon

3 Divisjon

Lavere ligaer

Argumenter

---

9) Hva vil du helst se i tippeligaen?

Dagens system med 3 dommere på banen

En form for videodømming/Video hjelp

Flere dommere på banen som i E-cupene

Annet, spesifiser her

---

10) Vil du ha Videodømming i Norsk toppfotball ?

Ja

Nei

Vet ikke

Vedlegg 7.

Mail fra Erik Hoftun. Synd at han aldri svarte.

Dato: 2011-05-16 10:32

Skal få ordnet det på onsdag.

Mvh Erik Hoftun

Sportslig leder / Sports Director
Rosenborg Ballklub, 7492 Trondheim - Norway
Tel: +47 73 82 21 11 Mob: +47 90 12 69 12 Fax: +47 73 94 40 70
erik.hoftun@rbk.no

www.rbk.no

Dato: 2011-05-05 12:59

Hei Odd Håkon.

Takk for sist ja. Hyggelig å høre at dere likte foredraget ☺

Foreslår at du sender spørsmålene på mail slik at vi kan svare over nettet. Jeg skal få med noen spillere på dette.

Mvh Erik Hoftun

Sportslig leder / Sports Director
Rosenborg Ballklub, 7492 Trondheim - Norway
Tel: +47 73 82 21 11 Mob: +47 90 12 69 12 Fax: +47 73 94 40 70
erik.hoftun@rbk.no

www.rbk.no